

سوالات درس اخلاق اسلام

۱- علم اخلاق با چه علوم در ارتباط است؟ نام بردید موردی توضیح دهید.
۱. علم اخلاق و فقه

۲. علم اخلاق و حقوق ۳. علم اخلاق و عقاب ۴. علم اخلاق و علوم تربیتی

توضیح علم اخلاق و حقوق: در عین جدایی ها و نا همگونی های موجود بین علم اخلاق و حقوق، همگرایی های نیز میان آن دو وجود دارد. از دید حقوق، خداستلزام اخلاقی محسوب می شود و از سوی دیگر، علم اخلاق با ترویج و توسعه فضیلت ها و اخلاقی و مبارزه با مفاسد، نقش بسزایی در برپا داشتن عدالت در جامعه است از این رو است که فقدان و غیبت هر یک از آن دو، برای جامعه بسیار زیان بار است.

۲- سه مکتب مشرب عمده اخلاق بین اندیشمندان مسلمان بر عالمان اخلاق را نام بردید موردی توضیح دهید.

۱. اخلاق فیلسوفان
۲. اخلاق عارفان
۳. اخلاق نقلی

توضیح اخلاق فیلسوفان: این شیوه، به دلیل مسئله ای که برای تفسیر «اعتدال» محجور دارد و همچنین عدم جامعیت آن در تفسیر و توجیه همه مفاهیم اخلاقی، مورد نقد واقع شده است و از جهت خفزه نفوذ نیرا به دلیل اینکه فیلی خشک و علمی بوده از محیط علما و فلاسفه تجاوز کرده و به میان عموم مردم نرفته است.

۳- اصطلاحات زیر را تعریف کنید

الف: مطلق بر این: یاس نشودن بر این پایه است که اصول و نزاره های اخلاقی و اسیبه به هیچ امری خارج از ذات موضوعات اخلاقی و آثار و نتایج واقع نمی شود.
ب: نسبت: یعنی مراد است که نه به امر یا امور، مقید و خارج از ذات و آثار واقعی آن

ج: **رفقا**: رضادار مقابل «سقط» است و آن عبارت است از شکر و اعتراف و

نسبت به آن خدایند مقدر دانسته است در ظاهر و باطن و در گفتار و رفتار

هرگاه آن رفیق فرد داشتن یعنی باسند که دیگر از آن برخوردار است به چنین حالتی عمل کند

۴- **اقسام نسبت برای اخلاقی با نام برده و مورد توفیق دهم**

۱. نسبت برای زیست شناختی

۲. نسبت برای روان شناختی

۳. نسبت برای فرهنگی

۴. نسبت برای جامعه شناختی

۵. نسبت برای مائریالیستی: فضیلت یا زلیلت بودن یک صفت

یا رفتار، بستگی به نقش و کاربرد آن نسبت به ایجاد برابری و تسامی

مادی بین انسان ها و توزیع برابر امکانات دارد

۶. پیامدهای نسبت برای اخلاقی با نام برده و مورد توفیق دهم

۱. سلب مؤلفیت

۲. بی محرمی احکام اخلاقی

۳. نقی کیا له جاودانگی دین

۴. متکالیته اخلاقی

۵. برابری خدمتگاران و حیانت پستان

توضیح خدمتگاران و حیانت پستان: از عمده ترین پیامدهای ناگوار و

خلاف وجدان نسبت اخلاقی، این است که خدمت و حیانت

املاح و جنایت، خیر خواهی و شرافت و در دستگاه اخلاق از

جایگاه مادی برخوردارند به یک اندازه، تقسین یا تقبیح مرشود

بنابر این رفتار فرعون و معاویه همان اندازه موقر است که عمل

تقسین و زینب رع، توجیه پذیر است

۷- عناصر ارزشمندی عمل اخلاقی و توفیق دهم

الف: عناصر فعلی و عینی

عناصر فعلی و عینی شرایط و وضعیتی است که لازم است در فعل به عنوان

یک امر واقعی، عینی و مستقل از اراده و وضعیت فاعل، وجود داشته باشد

ب: عناصر فاعلی

وجود دو عنصر اساسی در فاعل لازم است تا عمل او با وجود شرایط

کثیر در فعل، به زیورتنی و ارزشمندی اخلاقی آراسته گردد

این دو عنصر عبارتند از: ۱- آزادی و اختیار فاعل ۲-

ولا وجود ائلیز و نیت فاسی " در او از منتهای شروع تا پایان فعل "

۷- انواع جبر اخلاقی با نام برد، و مورد توضیح دهید.

۱. جبر اخلاقی
 ۲. جبر حقوقی
 ۳. جبر روان شناختی
 ۴. جبر جامع شناختی
 ۵. جبر فلسفی: اعمال و رفتار
- است که از انسان صادر شود و در اختیار او هیچ مداخلتی در پدید آید آنجا ندارد.

۸- ندره رویا نیت اساسی برای رسیدن به مصادیق فضیلت و زبلیت اخلاقی با توجه به نظام اخلاقی اسلام با نام برد، مورد توضیح دهید.

- ۱- عقل
- ۲- فطرت
- ۳- وحی: که راهکار پیش گفته آیه در بسیاری موارد راهنمای اندک، کنگ کار است، آنها منتهی به امور کلی و اصولی است و در مقام تعیین و تفصیل جزئیات، سمت اسب جزئی (ناکارآمد و اختلاف برائلیزند. وحی بدلیل توانمندی در تعیین و تفسیر مفاهیم اخلاقی و پرداختن به جزئیات آنها نقش اول را در باب سنتاساسی عمل اخلاقی دارد، آیه هیچگاه آن دو را نیز خادیده نمی آید، بلکه همواره به شلوغایی و کار آمد کردن آن دو اصرار می ورزد.

۹- اصطلاحات زیر را تعریف کنید

- الف: ایمان مستقر و مستودع: ایمان مستقر ایمانی است که تا روز قیامت ثابت و ماندگار است و ایمان مستودع ایمانی است که در قلب رزمند، خدازد آن را از انسان بیاز
- ب: رضا: آن استانی
- ج: محرومیت یا حاققت: از اساس راحتی قلب در نتیجه انتظار تحقق امری که محبوب و خوشایند آن است
- د: انگسار نفس: آن را در بچین انتظاری «مذوره» و «صاققت» مگر گویند
- مراد از انگسار نفس و خود شکنی آن است که انسان بدون این که خود را و با دیگران مقایسه نماید خود را کوچک و پایین شمرده و خود بخند و از خود باطنی نباشد

خود زهد امیدواران : نفس پر یافتن (زهد نیاید امید رسیدن) ^۶
به دو آب خداوند و نعت های بهشتی

سم : زهد عارفان نه تعصبی به درد و رنجها دارد تا راهی از آنجا
طلب کند و نه اعتقاد لذت ها را کند تا بهره مند از آنجا بشود
بلکه تنها در اشتیاق دیدار و ملاقات پروردگارا است چنین زهدی
تفاوت اهل معرفت است

۱۴- موانع زهد و رزق نام بردن توضیح دهید

- ۱. محبت اوب دنیا
- ۲. خودداری

در دن ملک در قلام اخلاقی اسلام دنیا هواره نایسز و نگه مید و نسبت
بلکه بهره ارز بند و ستود و بر دارد دنیا شامل همه اشیا می شود که
موجب بهره مند شدن انسان ، رفع نیازها و تأمین اهداف او می گردد
خود : خود عبارت است از رستی و تفریط در کسب معاش مشروط
زدگی و رستی و بی رغبتی در بهره مند شدن از لذت های جنسی و سایر لذت ها

۱۷- از سخنان تریو موانع دوستی خدا و حسادت و حقارت توضیح دهید

حسادت عبارت از این است که انسان در دل قینای مشر و صیه
کسی را از نعمتی که استحقاق آن را دارد داشته باشد. حسود از زور زوال
نعمتی که صلاح مردم را در بر خود دارد کنز آن است داشتن
«حقارت» عبارت است از داشتن عداوت و دشمنی دیدن در دل و
منتظر مناسب برای ابراز آن بودن

۱۸- اصطلاحات زیر را تعریف کنید : مراهبه : مراد از مراهبه نرغش عمل انکاری ^{سهل}
مهاشات و رستی در امریه معروف و مخفی تر منکر است

الف : مراهبه : رستی و سازش در امریه معروف و مخفی اثر منکر یا ناشی از
خفت نفس است و یا به دلیل طمع های دنیوی
ب : تسویف : فرد دانیاً انجام کارهای پسندیده را به فردا موکول
می کند

حیا: شکر صبار و خجالت است که در مقابل آن «مقامت»

و بی شکر مکرر دارد. شوق انفعال و انقباض نفسانی است که موجب خود داری از انجام امور ناپسند در انسان می آید.

د. صبر عبارت است از وادار نمودن نفس به انجام آنچه که عقل و شرع اقتضای کند و باز داشتن از آنچه عقل و شرع عفی می کنند.

۱۹. تفاوت حلم و کظم عیناً با بیویید.

کظم عظیم تنها پس از پیدایش حس و غضب آن را تضعیف کرده و فرو می نشاند. بنابراین حلم از پیدایش غضب پس جایبیشگیری می کند ولی «کظم عظیم» بعد از پیدایش آن از بروز آثارش جلوگیری کرده در واقع آن را درمان می نماید.

۲۰. اسباب و موانع ایمان نام برده و موانع آن را توضیح دهید.

عقل - ایمان اسباب ایمان است

موانع ایمان عبارتند از:

یک: از میان برداشتن برده ها و حریم ها

دو: دست نیازی به سوس مردم و یاد دراز کردن

سه: زیاد سخن گفتن

چهارم: شراب خواری

۲۱. موانع محبت را بیان کنید.

۱- شرارت
۲- خود

۱. شرارت پیدوی از قواسی شهوانی در آنچه حلال و گفته. ۱۰. عمر از شهوت کشم و شهوت مال دوستی و مانند آن شرارت معنی شدت هوس پید لذت های حسی و زیاد به به

۲. تصور (اصولاً) درستی در سدرات است، یعنی تو تا مرگ کامل

در آیه؛ خدایک صبور و رحیم است در همه مندر لازم از غیره جنبه
به طوریکه موجب از دست دادن صحت و سلامت و ضایع شد
خا فزاده و انقطاع مثل کرد.

۲۲. مراتب صبر بر امور ناخوشایند **بنویسید**

۱. صبر تدبیر کنندگان، و آن عبارت است از ترک شکره، این تابع و
با قناعت و رفتار غیر طبیعی و پیریشان نداشتن.

۲. صبر زاهدان یعنی علاوه بر مرتبه اول به آنچه نسبت به انسان
مقدّر شده از سختی ها و درد ورنجها رضایت قلبی داشتن

۳. صبر صدقیان یعنی علاوه بر دو مرتبه قبل نسبت به آنچه
خداوند در حق انسان مقرر داشته، عشق ورزیدن و آن
را دوست داشتن.

حایان

اصناف و موانع ایمان

یک: جهل دونه شکل و حیرت
چهار: وسواس علمی
بسی: خاضرات نفسانی و وسوسه های شیطانی
پنج: کفر و شرک

توضیح جهل: جهل اعراض از مرتب و بسط از موانع مبرک ایمان است.
مراد از جهل بسط آن است که انسان فاقد علم باشد و به عالم نبودن خویش تیر
از زمان دانسته باشد.
ولی جهل مرتب عبارت از آن است که آدمی عالم نبوده و بهره ای از واقعیت
در ذهن ندارد ولی معتقد است که او واقعاً به حقیقت دست یافته است.

۱۱- درجات توکل با خداوندگار عالمان اخلاق بیان کنند.

اولین رجه توکل به خداوند آن است که اعتماد و اطمینان انسان به او همانند
اعتمادش به ولی باشد که بر این انجام کارهایش برسانند.
در رجه دوم توکل، انسان از اصل توکل غافل رد و کیل خود یعنی خداوند
فانی است برخلاف نفع اول که توجه فرد بیشتر به رابطه قرارداد است و کمال
عالی تری رجه توکل آن است که انسان همه حرکات و سکنات خویش
به دست خداوند بیند.

۱۲- با توجه به منابع رایج اخلاق اسلامی درجات بیم را بنویسید.

باین ترتیب درجه خوف آن است که باعث شکر او یا از ارتکاب منکرات
منظومات اخلاقی خود در این نماید این رجه از «خوف» در «ویر» است
هرگاه سیرت و قدرت «خوف» افزوده شود و باعث شود که آدمی علاوه
بر خودداری از منکرات از ارتکاب شبهات هم خودداری نماید به آن
تقد گفته می شود.
صدق در تقوا آن است که حتی از انجام برخی لذت منور مناجات و حجاب
بپرهیزد تا مبادا زمینه ارتکاب حرام را فراهم کند.

مقامی عام اخلاق اسلامی در جهت گیری نفس نسبت به آینه نام برده

پیر مورد با توضیح دهم

اندا حزم با گوناگون کردن آرزوها بیجا دسر د: همت بلند

حزم در لغت به مفهوم معیوم کار بر استوار و متقن نمودن امور است
کار امروز با به فردا و انفرادی آماد؛ مرتکب بودن، درای صبر
نبودن و با صاحب نظران مشورت کردن است استوار و قاطعیت
در تصمیم گیری و... پس در نتیجه جهت گیری معالوب نفس نسبت به
آینه (حزم) آن است که اولاً، وضعیت فردا را خود و خود را
که برای او در آینه پیش خواهد آمد و از جمله مرتکب و زودتی خویش
را در نظر بگیرد. ثانیاً تا ایلات امروز خود را با توجه به فردا سامان دهد.

۱۴ - عمدترین موانع و مانعی که در مقابل جهت معالوب نفس نسبت به آینه قرار دارند بی نام برده توضیح دهم.

الف - آرزوهای دراز:

آرزوهای مولانی، اغلب تصویری غیر واقعی از آینه، به انسان نشان
می دهد، لایستی انسان را به دنیا و خوشی های آن افزایش داده.

ب - دون همتی:

دون همتی انسان را در پیگیری مقامات و اهداف بلند
باز می دارد آینه، نگرش و عاقبت اندیشی را برینها قاید و در غنیمتی
در روز مره اندیشی و پیشه او می سازد.

۱۵ - برات زهد از حیث چیزی که در ملکات انسان از دنیا روی بر
برای براند و توضیح دهم.

یک: زهد خداترسان: انسان برای تحصیل نجات از آتش و سایر
عذابها از دنیای روی بردان برسد.